

РЕШЕНИЕ

№ 7802

гр. София, 13.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в публично заседание на 13.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Цонка Вретенарова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **10494** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство по делото е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Делото е образувано по искова молба от И. К. С. С., гражданин на И., [дата на раждане] чрез адв. С. от САК, срещу Министерството на външните работи на Република България и Държавна агенция Национална сигурност (ДАНС), за допуснато нарушение на негови права - по чл.8 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, като претендира присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 20 000 лв., преценени по справедливост от съда и за имуществени вреди, уточнени в молба от 19.04.2023г. - на обща стойност 27 000 лв., равностойни на разходите за пътуване и пребиваване на съпругата и двете деца при ищеца в Турция. Исковата претенция е поддържана пред съда чрез адв. С..

Като фактическо основание се сочи, че на ищеца не е издадена виза, че му е издаден на 09.07.2018г. отказ за издаване на виза, постановен от Генералното консулство на Република България в И., обжалван пред АССГ по адм.д. 8319/2018г., като съдът отхвърлил жалбата, но впоследствие Върховен административен съд по адм.д. С-32/2019г. отменя решението на АССГ, отменя отказа и връща преписката за издаване на виза. Следвал нов отказ за издаване на виза. Посочени са обстоятелства, че ищецът е женен за българка и имат от брака две деца, изтъкнати са основания, че по делото не са ангажирани конкретни доказателства от ДАНС, че представлявал заплаха за националната сигурност, позовава се и на чл.8, ал.1 от Конвенцията за

защита на правата на човека и основните свободи. Изтъква, че липсвали данни за хипотезата по чл.10, ал.1, т.1 ЗЧРБ. На основанието сключен граждански брак с българска гражданка и родени от брака две деца, с процесните откази било нарушено правото на ищеца и на децата на семеен живот, влошили се отношенията между съпрузите, в нарушение на чл.8, ал.1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС), засягане на честта и достойнството, доброто име на лицето в обществото, негативни преживявания, болки и страдания.

Изтъкнати са и основания, свързани с незаконъсообразността на отказите - не били ангажирани конкретни доказателства от ДАНС, че ищецът представлявал заплаха за националната сигурност, липсвали данни за хипотезата по чл.10, ал.1, т.1 ЗЧРБ за процесните откази. Нарушаването на тези отношения повече от 5 години променило изцяло личните отношения между ищеца и неговата съпруга. Съпругата и децата му трябвало да пътуват до Турция повече от 30 пъти за целия период от 5 години, което обременило финансово семейството, посещения през ваканциите, които в обобщение преценява на 27 000 лв., които обстоятелства са посочени в молба от 19.04.2023г. Допълнително изтъква причини да поиска виза - влошено състояние на съпругата му, по което основание не се представиха никакви доказателства, въпреки предоставената възможност.

ОТВЕТНИКЪТ Министерство на външните работи, чрез юрк. З., оспорва допустимостта на иска, на основание, че първият отказ за виза е отменен на процесуално основание, пропускът бил от такова естество, което не позволявало разрешаването на спора по същество, а административният орган имал задължение да продължи административната процедура - така Решение № 12078/29.09.2020г. по адм.д. 12 158/2019г. на ВАС. Счита по същество исковите претенции за неоснователни.

ОТВЕТНИКЪТ ДАНС чрез държавен служител с юридическо образование – А., изрично претендира, че не е посочен конкретен времеви период, през който съответният отменен административен акт е имал правно действие. Становището на Агенцията, изразено в справка с рег. № М-6-2932/15.06.2018г. , не можело да бъде определено като фактическо действие по смисъла на чл.250 АПК извършено във връзка с подадена молба за издаване на виза. Посочената справка касае първият отказ за издаване на виза от 09.07.2018г., становището съставлявало част от съгласувателна процедура и е издадено в съответствие с законово определената функционална компетентност на агенцията, определена в чл.5, ал.8 от ЗДАНС. Също претендира, че тъй като становището е част от съгласувателна процедура, описана в няколко законови и подзаконови нормативни актове, становището подлежало на проверка за законосъобразност при оспорване на издадения краен акт. позовава се на процедурата по подаване на заявление за визи и съгласуването им - конкретно чл.9, ал.2 от Инструкция № КОВ - 04-02-351/15.08.2013г. Тъй като становището на агенцията не съставлявало индивидуален административен акт или фактическо действие, не давало възможност по отношение на същото да бъде осъществен инцидентен контрол за законосъобразност, становището подлежало на такъв контрол по реда на чл.145 АПК и при обжалването на този акт. Ответникът счита, че по така изложените съображения, действия на ДАНС по отношение на твърдяните нарушения на ЕКЗПЧОС и чл.6 АПК, не могат да са предмет на настоящото производство. Ответникът се позовава на материали, маркирани с гриф за сигурност, подробно описани на стр.7 от отговора, представени по адм.д.

8319/2018г.

Ответниците претендират неоснователност, както и съпричиняване - ищецът не е могъл да влезе в страната на основание наложена ПАМ забрана за влизане в страната, за която мярка узнал според ответника Министерство на външните работи още през 2018г. Видно от отговорите на ответниците, единствено признават издадените откази за виза и решенията на съда, като се оспорват всички елементи за ангажиране на отговорността на държавата за вреди по чл.1, ал.1 вр. чл.4 ЗОДОВ, в това число претендират съпричиняване по чл.5 ЗОДОВ, като ответникът министерство на външните работи излага конкретни данни за дейност на ищеца, позовава се на арестуването му и че съставлява заплаха за националната сигурност.

ПРОКУРОРЪТ - К. при СГП, представи пред съда заключение за неоснователност на исковата претенция, иска от съда да остави същата без уважение.

Административен съд София град, като обсъди доказателствата по делото, ведно с доводите и възраженията на страните, от фактическа и правна страна приема следното:

При преценката за допустимост на исковите на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ съдът съобрази следното:

Делото е образувано във връзка с Определение № 26356/07.10.2022г. по гр.д. 48631 на СРС, с което е прието, че следва да се преквалифицира по чл.1, ал.1 ЗОДОВ подадената искова молба от И. К. С. С., гражданин на И., [дата на раждане] чрез адв. С. от САК, срещу Министерството на външните работи на Република България и Държавна агенция Национална сигурност (ДАНС), и с цена на иска 20 000 лв. Изложените в исковата молба обстоятелства касаят режима за отказите и издаване на визи на граждани на трети страни, регламентиран в Закона за чужденците в Република България. Вредите от незаконосъобразните актове на компетентните да издават и отказват издаването на визи органи, попадат в приложното поле на чл.1 ЗОДОВ, а за редовността на исковата молба и допустимостта на иска за вреди се прилагат разпоредбите на чл.203- 207 АПК. По указанията на съда да посочи актовете, които са незаконосъобразни, в молба от 19.04.2023г. на стр.2 се посочва, че са описани в обстоятелствената част на исковата молба, "а именно: Отказ за издаване на виза от 09.07.2018г.; разрешение за постоянно пребиваване от 27.09.2017г. Национален паспорт на ищеца, удостоверение за сключен граждански брак от 07.03.2017г., Удостоверение за раждане от 01.11.2013г., удостоверение за раждане от 23.12.2014г. и Решение № 49 от 27.07.2020г.

Без съмнение, от изброените в молбата актове, единствено незаконосъобразен е отказът да се издаде виза от 09.07.2018г., отменен с Решение № 49 от 27.07.2020г. на ВАС, останалите изброени актове нямат такъв характер, те са благоприятни за адресатите им.

В молбата от 19.04.2023г. ищецът отбелязва също, че едва през 2022г. научил за забрана за влизане в страната, изтъква съображения, относими към оспорване законосъобразността на отказа за виза. Противно на това твърдение, ответникът министерство на външните работи твърди в отговора на исковата молба, че още през

2018г. ищецът е узнал за наложената му забрана за влизане в страната, но не сочи и не представя доказателства, в това число по указанията на съда - нито от ищеца нито от този ответник.

Оспорването от ответниците по допустимостта на исковете на основание, че по заявлението на ищеца за виза е влязъл в сила отказ за виза - вторият отказ, обжалван пред съда по адм.д. 549/2021г. на АССГ, обсъдено по-горе не се възприема от съда. Доводът, че с решението си ВАС е отменил първият отказ за виза само на процесуално основание, като преписката била върната за ново произнасяне, нямало отменен отказ за виза по същество по заявлението от 30.05.2018г. е необоснован, тъй като е въпрос по същество дали така постановената отмяна на отказа съставлява основание за ангажиране на отговорността на държавата за вреди.

Видно от мотивите на Решение № 49/22.07.2020 г. по адм.д. С-32/2019г. на ВАС, при издаването на отказа за виза от 09.07.2018г. не е посочено по отношение на какъв тип виза органът се е произнесъл, не е вписан регистрационен номер или друг идентификатор на заявлението, било приложено единствено заявление за издаване на виза от 28.05.2018г. Според съда органът във всички случаи преди да проведе процедурата следвало да изясни предмета на искането, което ще определи и компетентния да се произнесе орган. По делото се съдържало заверено копие на разрешение за пребиваване на чужденец, издадено през 2017г. със срок до 2022г., за което нямало данни да е отменено, а съгласно чл.9, ал.4 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, визата за дългосрочно пребиваване се анулира при издаване на разрешение за пребиваване от органите за административен контрол на чужденците. Чужденецът твърдял, че е поискал виза за многократно краткосрочно пребиваване, а справка на ДАНС, на която органът, издал отказа се е позовал, била във връзка с отправена молба за краткосрочна виза. При тези данни е формиран извод, че издателят на оспорения акт се е произнесъл без да изясни волята на заявителя и без да събере и анализира всички относими обстоятелства във връзка с действително отправеното искане. В заключение е прието, че оспореният отказ е незаконосъобразен като издаден при съществени нарушения на административнопроцесуалните правила и в противоречие с материалноправните разпоредби. Преписката е върната на административния орган за ново произнасяне по подаденото от лицето заявление.

Следователно, исквата претенция за вреди на основание отказ за издаване на виза от 09.07.2018г., отменен с Решение № 49/22.07.2020 г. по адм.д. С-32/2019г. на Върховен административен съд, е формално допустима допустима на основание чл.204, ал.1 АПК, а правното основание е чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Посоченото от страна на ищеца, че се обжалват действия и бездействия, описани на стр. 3 от последната уточнителна молба, в 9 точки, съдът възприема като доводи, относими към обосноваването и доказването на вредите и причинно-следствената връзка с действия или бездействия на ответниците.

В исквата молба са посочени и незаконосъобразни действия на институциите ответници, които не изпълняват влязло в сила решение на „Върховния касационен съд, приложено по делото“ - така в молба от 06.12.2022г. от името на ищеца във връзка с указание на съда за уточнение на основанията за незаконосъобразност, същото твърдение е посочено и в молба от 19.04.2023г. Единственото приложено решение на върховен съд по делото е цитираното по-горе Решение № 49/22.07.2020 г. по адм.д. С-32/2019г. на Върховен административен съд, решение на Върховен

касационен съд няма по делото. Въпреки така изтъкнатото от съда в определение по делото - в доклада на съда, ищецът не направи уточнение.

Така още в жалбата на ищеца срещу отказ за издаване на виза по заявление на ищеца от дата 18.09.2020г., издаден от консулско длъжностно лице - първи секретар консул при Генералното консулство на Република България в И., по която е образувано адм.д. 549/2021г. на АССГ е посочено: "Практически сме изправени пред неизпълнение на съдебно решение, което е влязло в законна сила.". Волята на ищеца е, че не е изпълнено решението на ВАС, обсъдено по-горе, при последвалия отказ за издаване на виза.

Възражението за неизпълнение на влязло в сила решение е относимо към чл.177, ал.2 АПК. Съгласно тази разпоредба, актове и действия на административни органи, извършени в противоречие с влязло в сила решение на съда, са нищожни. Всеки заинтересован може да се позове винаги на нищожността или да поиска от съда да я обяви. Макар в уточнителната молба от 19.04.2023г. от името на ищеца адвокатът да е посочил само първият отказ за виза - този от 09.07.2018г., видно от първоначалната искова молба, на първа страница е посочено: „следва нов отказ за издаване на виза“, предвид на което ищецът се е позовал и на следващия отказ за виза като основание за исковата претенция, а твърденията за противоречие със съдебно решение, съставляват основание чл.204, ал.3 АПК във връзка с чл.177, ал.2 АПК за допустимост. Също така, видно от Определение № 522/15.07.2021г. по адм.д. 549/2021г. на АССГ, приложено за послужване на съда във връзка с претенцията за допустимост, производството по жалбата срещу втория отказ е прекратено само поради просрочие на жалбата по искането за отмяна на отказа, възражение по чл.177, ал.2 АПК не е разгледано. По тези съображения, е допустимо да се разгледа твърдението за противоречието му със съдебно решение в процесното исково производство, но само на посоченото основание по чл.204, ал.3 АПК - преценка за нищожност след съпоставяне на задължителните указания на съда - в случая на ВАС и изпълнението им при издаването на последващия отказ за виза.

Съгласно чл.9е, ал.2 ЗЧРБ, условията и редът за съгласуване на заявленията за издаване на визи се определят с инструкцията на министъра на външните работи, министъра на вътрешните работи и председателя на Държавна агенция "Национална сигурност". В случая това е цитираната от ответника Инструкцията № КОВ - 04-02-351/15.08.2013г. Съгласно чл.10, ал.2 от Инструкцията, в относимата редакция, при наличие на отрицателно становище по чл. 9, ал. 2 като резултат от проведеното съгласуване, т.е. от ДАНС, издаването на визата се отказва. Следователно, отрицателното становище на ДАНС в рамките на съгласувателната процедура, е обвързващо за консулското длъжностно лице, компетентно да издаде отказа за виза.

Доколко е осъществен контрол на становището на ДАНС - справка с рег. № М-6-2932/15.06.2018г., при оспорването по реда на чл.145 на отказа за издаване на виза от 09.07.2018г., на основание, че не е цитирано в мотивите на решението на ВАС, е въпрос по същество и на основателност на иска.

Що се касае до становището на ДАНС в рамките на съгласувателната процедура във връзка с отказите за виза, то консулското длъжностно лице действа в условия на обвързана компетентност, в случая процедурата била по чл.10, ал.2 от Инструкцията, като становището на ДАНС е задължително за консулското длъжностно лице, при отрицателно становище на ДАНС при условията на обвързана компетентност, консулското длъжностно лице следва да издаде отказ за виза.

Изложеното обуславя извод, че исковата претенция не е недопустима, като действително, съдът в производството по делото не следва да преценява законосъобразност или не на становищата на ДАНС, респективно е недопустимо да осъществява инцидентен контрол или каквато и да е проверка на съдържанието им, тъй като те са обвързващо основание и в този смисъл мотиви за издаването на отказите за виза. Както се посочи, проверката в случая се основава само на твърдението за неизпълнение на съдебно решение, което определя, че преценката на съда е ограничена само до съпоставяне на задължителните указания на съда - в случая по решението на ВАС и изпълнението им при издаването на последващия отказ за виза.

Предявеният иск намира своето правно основание в разпоредбата на чл. 1 от ЗОДОВ, като вредите се претендират от незаконосъобразни актове, които като последица са нарушили правото на семеен живот на ищеца по чл.8 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи.

Правната квалификация на правата, претендирани от ищеца - чл.1, ал.1 ЗОДОВ и допустимост по чл.204, ал.1 и ал.3 АПК.

По предпоставката незаконосъобразен административен акт, действия или бездействия от административна дейност на органи при ответниците, за ангажиране на отговорността на държавата и общините за вреди, съдът приема следното:

Не е спорно по делото, че ищецът е гражданин на И., който е същевременно и член на семейство на български гражданин - предвид данните за сключен граждански брак с българската гражданка Р. Г. Г. - видно от удостоверение за сключен граждански брак от дата 07.03.2017г., представено многократно. Съпрузите преди сключването на брака имат родени деца - И. И. Х. - [дата на раждане] и Д. И. Х., [дата на раждане], видно от удостоверенията за раждане, представени по делото, децата са български граждани, непълнолетни понастоящем. Няма данни така сключения брак е престанал да съществува и ищецът И. К. С. С., гражданин на И., е член на семейство на български граждани - като баща и съпруг.

Не е спорно по делото, че ищецът е притежавал разрешение за пребиваване, №[ЕИК], издадено от българската държава на дата 27.09.2017г., със срок на валидност до 25.09.2022 г., представено в копие на л. 24 от приложеното адм.д. 8319/2018г. на АССГ. Този документ се претендира, че е загубен, за което е представил по същото дело протокол за разпит на тъжител, от дата 25.01.2018г., съгласно който е заявил пред турските власти, че е загубил в И. своите иракски паспорт и лична карта „за отсядане в Република България“, което се схваща от съда като лична карта за пребиваване в Република България. Направено е искане до полицейския орган в Турция, в случай, че се намери личната карта, да му бъде върната.

Първият отказ за издаване на виза, връчен на иракския гражданин на дата 09.07.2018г., е постановен по негово заявление от дата 30.05.2018г., като действително, видно от приложените в секретния том доказателства, от страна на ДАНС е представено отрицателно становище на основание чл.10, ал.1, т.1 ЗЧРБ, л. 2 от класифицирания том към делото. Идентично становище е дадено от ДАНС и по второто заявление за виза - през 2021г. - л.4 от класифицирания том.

В Решение № 49/22.07.2020г. като основание за отмяната на отказа за издаване на виза от 2018г., е посочено следното:

- административният орган следвало да изясни предмета на искането, във връзка с вида виза, посочени в глава втора на Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. Видно било от текста на заявлението, че искането било за издаване на дългосрочна виза тип „Д“

- също е посочено, че по делото се съдържало заверено копие за разрешение за пребиваване на чужденеца, издадено през 2017г. и със срок на валидност до 2022г. ,за което нямало данни да е отменено , а съгласно чл.9, ал.4 от Наредбата, визата за дългосрочно пребиваване се анулира при издаване на разрешение за пребиваване.

Що се касае до вида на разрешеното пребиваване, в картата е посочено, изрично **"постоянно пребиваване"**.

Посочените указания, наред с несъответствие на писмото на ДАНС за съгласуване на различен тип виза, са свързани с допустимостта на производството пред административния орган, не са относими към правилното приложение на материалния закон и уважаване на искането за издаване на виза. Напротив, цитираните указания са за проверка за допустимост на искането за издаване на виза, доколкото правото на пребиваване на молителя в Република България е признато чрез издаването на официален документ - лична карта на чужденец с право на пребиваване.

Изложеното от ищеца, че вторият отказ за виза през 2020г. се основавал на опровергани от ВАС твърдения, не съответства на обсъденото по-горе за указанията на касационната инстанция към административния орган, които са от процесуално естество и в този смисъл постановеният отказ за издаване на виза от 09.12.2020г по заявление на ищеца от 18.09.2020г., е

Посочените указания на съда са изцяло в съответствие с правото на ЕС - на основание, че по отношение на чужденеца е издадено разрешение за постоянно пребиваване от държава-членка и качеството му на член на семейството на граждани на ЕС - като баща на малолетни деца,

български граждани и съпруг на българска гражданка. Така съгласно и най-новата съдебна практика, - Решение на Съда на ЕС, от 18 юни 2020г. по дело C-754/18 на Съда на ЕС, Ryanair, постановено по тълкуване на норми на Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членовете на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки и за изменение на конкретни регламенти.

С решението на СЕС е дадено тълкуване на чл. 5, параграф 2 от Директивата, в смисъл, че притежаването на карта за постоянно пребиваване по член 20 от тази директива, освобождава лице, което не е гражданин на държава членка, но е член на семейството на гражданин на Съюза и притежава такава карта, от задължението да получи виза за да влезе на територията на държавите-членки. (отговора на първи въпрос, т.1 от диспозитива на цитираното съдебно решение).

На следващо място е дадено тълкуване, че чл.5, параграф 2 от директивата също следва да се тълкува в смисъл, че притежаването на карта за постоянно пребиваване по чл.20 от тази Директива, освобождава члена на семейството на гражданин на Съюза, който я притежава, от задължението за получаване на виза, когато тази карта е издадена от държава-членка, която не е част от Ш. пространство. (отговора на втори въпрос, т.2 от диспозитива).

Също във връзка с отговора на третия въпрос, по т.52 от мотивите на цитираното решение на СЕС съдът се е позовал на съдебна практика, според която издаването на карта за пребиваване по чл. 10 от Директивата е равнозначно на формално установяване на фактическо и правно положение на съответното лице от гледна точка на директивата. Идентично е прието и по отношение на издаването на картата за постоянно пребиваване по чл.20 от Директивата- равнозначно на установяване на фактическото и правното положение на съответното лице, както е удостоверено в този документ. Дадено е тълкуване, че притежаването на посочената в последната разпоредба карта е достатъчно доказателство за това, че притежателят на тази карта има качеството на член на семейството на гражданин на ЕС, така че има правото без допълнителна проверка или допълнително доказване да влезе на територията на държава членка, бидейки освободено от задължението за виза по силата на член 5, пар.2 от тази директива.

Следователно, по силата на чл.5, пар.2 от Директива 2004/38/ ЕО, и издаденото разрешение за постоянно пребиваване по чл.20 от същата директива, ищецът И. К. С. С. към датата на подаване на първото

заявление за виза - 30.05.2018г., а също и второто заявление за виза - 18.09.2020г., доколкото правото на постоянно пребиваване не е било отнето, ищецът е бил освободен от задължението да притежава виза, за да влезе в страната. Изтъкната причина за подаване на заявлението за виза - загубване на българския документ за постоянно пребиваване - в жалбата до съда срещу отказа за виза от 2018г., не съставлява предвидено в закона основание за издаване на виза.

Както се претендира от ответника - Министерство на вътрешните работи, с Решение № 49/22.07.2020г. по адм.д. С-32/2019г. на ВАС,, са дадени указания за процесуален пропуск, който не е позволил решаването на делото по същество и както следва от съдебната практика, административният орган е имал задължение да продължи процедурата от установените пропуски - в който смисъл се позова и на съдебна практика - Решение № 12078/29.09.2020г. по адм.д. 12158/2019г. на ВАС. Претендира се, че указанията по Решение № 49/22.07.2020г. по адм.д. С-32/2019г. на ВАС са изпълнени, като са дадени от своя страна указания за подаване на ново заявление, по което е постановен последващ отказ.

Действително с Решение № 49/22.07.2020г. по адм.д. С-32/2019г. на ВАС не е разрешен материално-правен спор, съдът се е занимал само с процесуални въпроси, касаещи заявлението за виза и допустимостта да бъде разгледано поради издадено разрешение за постоянно пребиваване, за което не са представени данни, да е отнето. Така ВАС не е обсъдил и се произнесъл по фактите, относими към приложимостта на материално-правното основание за отказа - чл.10, ал.1, т.1 ЗЧРБ - заплахата за националната сигурност. Така в решение № 3792/05.06.2019г. по адм.д. 8319/2018г. на АССГ, по приложеното материално-правно основание е прието следното:

"Не се споделя довода, че актът не е мотивиран. Освен изложеното правно основание по чл.10, ал.1 т.1 от ЗЧРБ е визирана и конкретната възможна от двете хипотези – а именно, че лицето е извършило вече действия застрашаващи националната сигурност, освен, че може и отново да извърши такива. Посочено е и че тази информация е получена по реда на съгласувателната процедура. Касае са за процедура и информация почерпена от ДАНС, която има характер на класифицирана информация, поради което е в подобен том. Тези данни са събрани на основание чл.4, ал.1 т.14 и във връзка с чл.41, ал.1 т.2 от ЗДАНС. Не е спорно, че лицето има статут на постоянно пребиваващ, като за първи път пристига в България от И. с виза тип Д.

Специфичните данни са свързани с информацията за това, че с действията си лицето може да постави в опасност националната сигурност, тъй като има контакти с лица от криминалния контингент на определени страни и участва в нелегалния трафик на мигранти активно на няколко нива. Сочи се, че е съпричастен към задържана на конкретна дата група от нелегални емигранти, за което има

образувано досъдебно производство. Визират се данни за друг период за същото. Изложената информация предоставена от ДАНС е официална, удостоверителна и същата не може да се обори вкл. от представеното удостоверение от 10.05.2019г. от ГД“Гранична полиция“. Следващият от същото факт, че по време на задържане на лицата –жалбоподателят не е бил в България, а в Турция- не означава, че не може да участва в трафика им от тази страна. Нещо повече има множество за обикновен турист /както е посочена целта за визата/ или дори за търговец – посещения именно в Турция. От друга страна това становище на ДАНС обвързва състава, подобно на становищата в съгласувателната процедура по ЗУБ и не подлежи на оборване или проверка. То е едно заключение, което може да визиращи отделни факти, но може и да не се изложат, именно с оглед характера на информацията вкл. и поради невъзможността това становище да може да се оспорва самостоятелно или инцидентно като документ, представен в процеса.

Обстоятелството, че лицето е в брак с българска гражданка, има деца, има жилище и бизнес – не могат да се противопоставят на националния интерес, който се защитава с посоченото становище на ДАНС вкл. фактът, че е имало разрешение за постоянно пребиваване от 27.09.2017г."

Тези мотиви, отоносими към материално-правното основание на отказите за виза по чл.10, ал.1, т.1 ЗЧРБ, не са разгледани и опровергани като неправилни в решението на касационната инстанция - Решение № 49/22.07. 2020г. по дело С-32/2019г. Поради това постановяването на последващ отказ на същото правно и фактическо основание не съставлява противоречие с решението на съда. Така с Определение № 5222/15.07.2021г. по адм.д. 549/2021г. е оставена без разглеждане - като просрочена жалбата на ищеца срещу отказ за издаване на виза, връчен на дата 09.12.2020г., по заявление за издаване на виза от дата 18.09.2020г. , издаден на основание чл.10, ал.1, т.1 ЗЧРБ и "в рамките на съгласувателната процедура са установени данни, че лицето може да постави под опасност сигурността на страната или интересите на бълг. държава". Видно е, че се касае за последващ идентичен отказ, който не се установява да противоречи на дадените указания на касационната инстанция от процесуално естество - при разпределена тежест на доказване с определението от от 07.06.2023г. съда, съдържащо и предварителен доклад по делото, неоспорен.

От всичко изложено следва извод, че на първо място по заявленията на ищеца за издаване на виза е влязъл в законна сила отказ от консулско длъжностно лице - при посолството на Република България в И., който отказ не противоречи на дадени указания със съдебен акт - Решение № 49/22.07. 2020г. по дело С-32/2019г. и поради това няма основание да се приеме нищожност на отказа, предмет на оспорване по адм.д. 549/2021г. на АССГ, жалбата срещу който е оставена без разглеждане с влязъл в сила съдебен акт на 04.09.2021г. Съгласно чл. 177, ал.2 АПК - актове и

действия на административни органи, извършени в противоречие с влязло в сила съдебно решение, са нищожни. Посоченото правно основание не се установи по втория отказ за издаване на виза, издаден по заявлението на ищеца от 2020г.

Всичко изложено сочи на извод за неоснователност на изтъкваното от ищеца за незаконосъобразен отказ за издаване на виза, издаден по заявленията на ищеца от 2018 и 2020г. в посолството на Република България в И.. Както се посочи, дадените указания с Решение № 49/22.07.2020г. на ВАС по дело С-32/2019г. са от процесуално естество, следва да се счита за част от процедурата по разглеждане на заявлението, приключила с последвалия отказ за издаване на виза от 2020г., влязъл в сила и за който не се доказва по делото, че е нищожен като издаден в противоречие с посоченото решение на ВАС. Твърдението на ищеца, че последващият отказ за издаване на виза е в противоречие с посоченото решение на касационната инстанция, постановено по предходния отказ, съдържа признание за връзката между двете производства, поради което не могат да се разглеждат отделно, а следва да се преценяват като едно цяло. Тъй като е влязъл в законна сила отказ за издаване на виза през 2020г., който не е нищожен на основание чл.177, ал.2 АПК, то не се доказва по делото първата процесуално предпоставка на исковата претенция - незаконосъобразен акт, като императивно необходима предпоставка за ангажиране на отговорността на държавата за вреди.

Що се касае за твърденията в жалбата, че един баща е отделен от децата си, а те живеят без него, то следва да се посочи, че българската държава нито по силата на националното право, нито по силата на правото на ЕС, нито по самата на Европейската конвенция аз защита на правата на човека и основните свободи - правото на личен и семеен живот, гарантирано по чл.8 от последната, нито по актове на международното право, по които Република България е страна, произтича задължение да бъде зачетен избора на семейството да живее в страната.

Предвиденото в член 8 от Конвенцията право на зачитане на семейния живот, е гарантирано по същия начин и с член 7 от Хартата за основните права на ЕС. От своя страна Европейският съд по правата на човека приема по приложението на чл.8 от Конвенцията, че:

1.Правото на зачитане на семейния живот не гарантира по общ начин правото да се избира най-подходящото място, на което да се води семеен живот(Решение от 28 ноември 1996 г., по дело А. срещу Н. § 71.).

2.ЕКПЧ не гарантира по никакъв начин право на чужденеца да влиза и пребивава на територията на конкретна държава; държавите имат право

да контролират влизането на чужди граждани на тяхна територия, като се съобразяват с поетите от тях ангажменти по международни договори. В областта на имиграционната политика държавите нямат задължение да зачитат избора на сключилите брак чужди граждани за тяхното съвместно съжителство и да позволяват събирането на семейства на тяхна територия. (ЕСПЧ, Решение по дело Г. срещу Швейцария от 19 февруари 1996 г. § 38; Решение по дело А. с/у Н., посочено по-горе, § 67 и Решение по дело Sen срещу Н. от 21 декември 2001 г., § 36; Решение по дело В. срещу А. от 12 юни 2012 г., § 78 и цитираната съдебна практика).

3. Според ЕСПЧ приетото от дадена държава решение в областта на имиграционната политика е в състояние да засегне правото на зачитане на семейния живот, по-специално когато вследствие на това решение дадено лице следва да бъде принудително отведено от държавата, в която живеят членовете на неговото семейство (ЕСПЧ, Решение по дело В. срещу Швейцария от 2 август 2001 г. (§ 39 и цитираната съдебна практика), както и решение по дело В. срещу А., посочено по-горе, § 78 и цитираната съдебна практика).

4. ЕСПЧ изисква решението да е прието в съответствие с определените в член 8, параграф 2 от Конвенцията изисквания, като в рамките на анализа във всеки конкретен случай проверява дали в действителност това решение е „в съответствие със закона“, преследва законна цел, като например опазването на обществения ред, дали е „необходимо в едно демократично общество“ и дали издържа проверката за пропорционалност. Решаващо за преценката е дали във всеки отделен случай се постига справедлив баланс между общия интерес и интересите на засегнатите от решението лица. За тази преценка проверява редица фактори, свързани с индивидуалното и семейното положение на всяко от засегнатите лица.

5. В параграф 36 на Решението по посоченото дело Sen срещу Н., Европейският съд за правата на човека е припомнил принципите, които се прилагат при събиране на семейството, така както са посочени в упоменатите по-горе решения: по дело Г. срещу Швейцария, точка 38 и по дело А. срещу Н., точка 67:

„б) Според един принцип на установеното международно право, държавите имат право, без да накърняват ангажиментите, които произтичат за тях по силата на договорите, да контролират влизането на тяхна територия на лица, които не са техни граждани.

в) По отношение на имиграцията, член 8 не би могъл да се тълкува, че налага на държавата общото задължение да зачита направения избор от брачните двойки на общо място за живеене и че позволява събирането на

семеяството на тяхна територия”.

Що се касае до зачитането на правото на личен и семеен живот на лице, за което има данни за тежки престъпления, то следва да бъде предпочетена защитата на обществения пред частния интерес, особено когато се установи, както в процесния случай, че може да се води и семеен живот извън Република България, освен това ограничения на ищеца за влизане в страната могат да имат временен характер, както следва от закона, ответникът ДАНС твърди, че забраната му да влиза в страната е до 2032г. -за 10 години.

В случая децата пребивават в България, от което може да се направи житейски извод, че се отглеждат от тяхната майка, няма каквито и да са данни, че отглеждането и възпитаването им в Република България е в изключителна зависимост от присъствието на ищеца на територията на страната. Следва да се посочи и установеното в решението на съда по адм.д. 8319/2018г. на АССГ, цитирано дословно по-горе, част от приложения секретен том, че ищецът доста често и преди първия отказ за виза е пътувал до Турция, което не съответства на твърденията за пътуване с цел туризъм. Тоест, същият и преди процесните откази не е полагал ежедневно грижи по отглеждането на децата си.

Видно от представените доказателства от Главна дирекция „Гранична полиция“, съпругата на ищеца и неговите деца многократно през исковия период са пътували до Турция, където по твърденията им, се намира ищецът. Твърденията на ищеца, че процесните откази за виза са влошили отношенията му със съпругата му, също останаха недоказани, най-малкото се опровергават от пътуванията ѝ до Турция заедно с децата, за които се твърди, че имали семеен характер. Така по делото ищецът представи паспорти на съпругата и децата на ищеца, от които е видно, че са положени печати за влизане и напускане на Република Турция, които са обобщени след проверка в справка на л. 107 от делото, съпругата е пътувала в периода 2020- 2023г. по два, три и повече пъти месечно. Тези пътувания се изтъкват като довод за присъждане на имуществени вреди и които разходи за пътувания съпругата била принудена да извършва поради процесните откази за виза. Напротив, като неопровергани, следва да се приемат за воден семеен живот и извън територията на страната. Видно е, че децата на ищеца са пътували до Турция с престой около 5 дни, в периоди по около 5 дни и в периоди на установени ваканции от учебни занятия в училище. Макар и по делото да не се доказва, че ищецът по време на посещенията на съпругата и децата се е намирал в Турция, то правото на личен и семеен живот на ищеца не може да се приеме за нарушено. От една страна поради данните за влизанията и излизанията на

членовете му на семейството му в Турция, както и установеното, че същият доста често е пътувал в Турция и преди първия отказ, т.е. отсъствието му от семейната среда не е необичайно, следва да се приеме за недоказано, че същите не водят семеен живот, както и за опровергано внушението, че децата растат без своя баща. Всъщност, основанието на представените доказателства - разходи за пътувания за срещи с ищеца, които се иска да бъдат присъдени като имуществени вреди, опровергава твърдението на ищеца, че не е могъл да води семеен живот и правото му на това е нарушено.

Доводите на ищеца за нарушено право на семеен живот са необосновани от една страна, а от друга, неоснователни, предвид данните за ищеца, наведени от ДАНС, обсъдени в решението на съда по адм.д. 8319/2018г. на АССГ, присъединено към настоящото дело, с оглед именно събраните доказателства за данни и преценката, че лицето е извършило вече действия, застрашаващи националната сигурност и може отново да извърши такива. Тази преценка на ДАНС за ищеца, обосновава отрицателното становище на агенцията по проведените съгласувателни процедури, не подлежи на съдебен контрол и проверка в производството по делото, доводите изтъкнати от ищеца за необоснованост на тази преценка не следва да бъдат обсъждани, в това число и на изтъкнатото основание за нарушаване на правото му на семеен живот по Конвенцията. Следва да се посочи, че ищецът, като е имал възможност да оспори, в това число за съответствие с основанието по чл.10, ал.1, т.1 ЗЧРБ влезият в сила отказ за издаване на виза през 2020г., не го е направил в срок и съдът е оставил жалбата му без разглеждане по адм.д. 549/2021г. на АССГ. Този процесуален пропуск не може да бъде saniран в процесното производство за присъждане на обезщетения за вреди, допустимо единствено на основанието по чл.204, ал.4 АПК – нищожност на отказа за виза, но не и на основанието отмяна на отказа за виза като незаконосъобразен по чл.10, ал.1, т.1 ЗЧРБ.

В заключение, въз основа на данните по делото и правните съображения, в това число изведени от практиката на Европейския съд по правата на човека, наведените от страна на ищеца твърдения за нарушаване на правото на семеен живот на основание, че българската държава отказва да издаде виза на ищеца, не съответстват на задължение на българската държава да зачете това право и което задължение да е нарушено, нито на данни за приключило административно производство с незаконосъобразен или нищожен отказ по заявленията му за виза.

На следващо място от обсъденото по-горе, в това число по твърденията на ищеца, не се доказва, да е нарушено и правото му на семеен живот нито

влошаване на отношенията в семейството му и то по причини, свързани с приключило административно производство с незаконосъобразен отказ за издаване на виза, в това число по съображение, че такъв отказ е влязъл в сила – отказът от 2020г.

Както съдът изрично е указал в определението си от 07.06.2023г. по делото, доказателствената тежест за установяване наличието на предпоставките за ангажиране на отговорността на държавата за вреди, е на ищеца. По силата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Така регламентирана отговорността е съгласно чл. 4 от ЗОДОВ е за всички вреди - имуществени и неимуществени, които са в причинна връзка с незаконосъобразни актове, фактически действия или бездействия на длъжностни лица или административни органи при или по повод изпълнението на административна дейност. При липсата на който и да е от елементите на посочения фактически състав, не може да се реализира отговорността на държавата или общината по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

В случая е безспорно установено наличието на отменен като незаконосъобразен административен акт, който обаче не може да се приеме, по всички изложени съображения, че съставлява основание за ангажиране на отговорността на държавата за вреди, тъй като не разрешава правен спор, свързан с основателността на искането на ищеца за издаване на виза, а въпроси от процесуален характер, съответно не се установи незаконосъобразност на отказ за виза по заявлението на ищеца и на посоченото в него материално-правно основание - по чл.10, ал.1, т.1 ЗЧРБ, нито неизпълнение на друго задължение от страна на българската държава, свързано с правото на семеен живот на ищеца по чл.8 от конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, в това число касаещи административни актове или административна дейност на органи при ответниците - министерство на външните работи и ДАНС, като процесуални субституенти на държавата.

Следва да се посочи, че въпреки многократните указания на съда, исковите периоди са посочени общо в изявленията на адвоката. Така в молба от 06.12.2022г. и в молба от 19.04.2023г., е посочено, че "през целия период - повече от 5 години", съпругата на ищеца го е посещавала в Република Турция повече от 30 пъти, който период е посочен като уточняващ претенцията за имуществени вреди. Също общо е посочен периодът за присъждане на неимуществени вреди за период от 4,5 години. Както основателно отбелязва ответникът ДАНС, за начало следва

да се приеме постановяването на първия отказ за виза от 09.07.2018г., по заявление на лицето от месец май същата година., то искът за неимуществени вреди е за периода до 09.01.2023г., а за имуществени вреди - до 09.07.2023г. През този период по двете заявления на ищеца - от 2018 и 2020г. са постановени откази, а двамата ответници твърдят, че ищецът е подал и трето заявление за виза през 2021г., по което също е постановен отказ и попада в исковия период, но от такъв отказ ищецът не претендира вреди.

Съдът приема, че исковите периоди са с начало от издаването на първия отказ за виза през 2018г. В изявление до съда от 19.04.2023г. от името на ищеца адв. С. е посочил, че през 2018г. ищецът получава отказ за виза, но за забраната за влизане в страната научава през 2022г., когато му бил връчен протокол за това. Твърденията за издадена по отношение на ищеца забрана за влизане в страната не се оспорват от двамата ответници, същите имат идентични твърдения - в това число ответникът ДАНС, че забраната била издадена за срок от 10 години, на основание чл.21а ЗЧРБ и за срок от 10 години, който изтичал през 2032г. Въпреки указанията на съда, първоначално по твърдението на ответника министерство на външните работи за съпричиняване на вредите по чл.5 ЗОДОВ на основание постановената забрана за влизане, не се позова на конкретни данни и доказателства, които ги подкрепят за издаването на такъв акт, за евентуалното му узнаване от ищеца и влизането му в сила. Изложеното до тук по фактите и по изложените правни съображения са достатъчни за извода, че нито едно от основанията по чл.1, ал.1 ЗОДОВ не се доказва по делото както по отношение на иска за неимуществени вреди, така и по отношение на имуществените вреди, които са основани на общи факти – нарушение на правото на семеен живот на ищеца поради отказите да му бъде издадена виза, издадени през 2018 и 2020г. На основание, че не се доказва незаконосъобразен акт, действие или бездействие на административни органи на ответника, се изключва каквато и да е причинна връзка с вреди, свързани със семейния живот на ищеца, а нарушение на правото на семеен живот не се доказва, в това число по съображенията от практиката на съда, че българската държава няма задължение да съобрази избор на ищеца да живее на територията на страната, а такъв е воден по твърденията на ищеца на територията на Република Турция.

Що се касае до отговорността на всеки от ответниците ищецът посочи, че същите заедно и по отделно са нарушили правата, посочени в исквата молба. По твърдението на ищеца за засягане на честта и достойнството, доброто име на лицето в обществото, негативни преживявания, болки и

страдания, не се ангажираха конкретни доказателства. Настъпването на неимуществените вреди не се презюмира, а следва да бъдат доказвани.

Твърдението на ищеца за претърпени имуществени вреди, по представените доказателства за разходи, е безпредметно да бъде обсъждано като доказано по своя размер, доколкото такива вреди не следва да бъдат присъждани.

Предвид изводът на съда до тук за неоснователност на предявените искове, то следва да бъдат отхвърлени общо по отношение на двамата ответници, както са предявени.

Исковите претенции, като изцяло неоснователни, следва да бъдат отхвърлени с решението на съда, а именно: за присъждане на обезщетение за вреди от допуснато нарушение на права на ищеца по чл.8 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, поради отказ да му бъде издадена виза по заявления през 2018 г. и 2020г. в посолството на Република България в И., Република Турция, като претендира осъждане солидарно на ответниците да му заплатят обезщетение за неимуществени вреди в размер на 20 000 лв., преценени по справедливост от съда за период от 4,5 години, и за имуществени вреди на обща стойност 27 000 лв., равностойни на разходите за пътуване и пребиваване на съпругата и двете деца при ищеца в Турция, за период от 5 години, на правно основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Предвид този изход на делото и своевременно направени искания за присъждане на разноски от ответниците, представлявани от юрисконсулти, такива следва да се присъдят на основание чл.10, ал. 4 от ЗОДОВ. Предвид процесуалното представителство на ответниците от юрисконсулти, то размерът на възнаграждението следва да бъде определен по реда на чл.37 от Закона за правната помощ. Съгласно чл.25, ал.1 от Наредбата за заплащане на правната помощ, за защита по дела с определен материален интерес възнаграждението е от 100 до 360 лв., а съгласно ал.2 на същата разпоредба, за защита по дела с материален интерес над 10 000 лв., възнаграждението може да бъде увеличено с до 50 на сто от максимално предвидения размер по ал. 1. Предвид извършените процесуални действия от представителите на ответниците, както и, че се касае и за правна сложност, следва да бъде приложено увеличението на възнаграждението в максимален размер. На ответниците следва да бъдат присъдени разноски в размер на 540 лв.

На основание всичко изложено, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените с искова молба от И. К. С. С., гражданин на И., [дата на раждане] срещу Министерството на външните работи на Република България и Държавна агенция Национална сигурност искове за присъждане на обезщетения за вреди от допуснато нарушение на права на ищеца по чл.8 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, поради отказ да му бъде издадена виза по заявления през 2018 г. и 2020г. в посолството на Република България в И., Република Турция, първият от дата 09.07.2018г., като претендира осъждане солидарно на ответниците да му заплатят обезщетение за неимуществени вреди в размер на 20 000 лв., преценени по справедливост от съда за период от 4,5 години, и за имуществени вреди на обща стойност 27 000 лв., равностойни на разходите за пътуване и пребиваване на съпругата и двете деца при ищеца в Турция, за период от 5 години, на правно основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

ОСЪЖДА И. К. С. С., гражданин на И., [дата на раждане] , ДА ЗАПЛАТИ на ответника Министерството на външните работи на Република България със седалище в [населено място], сумата от 540 (петстотин и четиридесет) лева за разноски.

ОСЪЖДА И. К. С. С., гражданин на И., [дата на раждане] , ДА ЗАПЛАТИ на ответника Държавна агенция Национална сигурност сумата от 540 (петстотин и четиридесет) лева за разноски.

Решението на съда може да бъде обжалвано пред Върховен административен съд в 14 дневен срок от съобщаването му с касационна жалба или протестирано с касационен протест.

СЪДИЯ: